

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Instrumenti okolinske dozvole

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

3. Ciklus studija:

2

4. Bodovna vrijednost ECTS:

6

5. Status nastavnog predmeta:

Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

7. Ograničenja pristupa:

8. Trajanje / semest(a)r(i):

1

1

9. Sedmični broj kontakt sati i ukupno studentsko radno opterećenje na predmetu:

	Semestar (1)	1	Semestar (2)	(za dvosemestralne predmete)		Opterećenje: (u satima)
9.1. Predavanja	3		3		Nastava:	33.75
9.2. Auditorne vježbe	0		0		Individualni rad:	120.1
9.3. Laboratorijske / praktične vježbe	0		0		Ukupno:	153.8
9.4. Drugi oblici nastave	0.6		0.6			6

10. Fakultet:

Tehnološki fakultet

11. Odsjek / Studijski program :

Hemija i inženjerstvo materijala

12. Nositelj nastavnog programa:

Abdel Đozić^{o o o}

13. Ciljevi nastavnog predmeta:

Stjecanje znanja o svim koracima u postupku procjene utjecaja na okoliš. Upoznavanje sa zakonskim odredbama. Razumijevanje procesa monitoringa okolinskih parametara u svrhu određivanja nultog stanja zagađenja

okoline. Identificira mehanizmu zaštite okoline

14. Ishodi učenja:

Identificirati i povezati korake procesa procjene utjecaja na okoliš. Kreirati inventar emisija na osnovu tehničkog opisa procesa. Identificirati tip utjecaja i predložiti odgovarajuće tehnike procjene. Ocijeniti alternativna rješenja. Predložiti mjere zaštite okoliša obzirom na značaj utjecaja na okoliš. Izradi plan sa mjerama i rokovima za smanjenje emisija iz postrojenja. Analizira podatke o potrošnji sirovina i emisijama.

15. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Značaj okolinske dozvole kao instrumenta osiguranja visokog nivoa zaštite okoline. Vrste procjene utjecaja na okoliš, procjena na nivou pojedinačnog zahvata (PUO) i strateška procjena utjecaja na okoliš (SPUO). Pravni okviri za PUO. Koraci u postupku procjene (screening i scoping, predviđanje utjecaja i njihovo vrednovanje, utvrđivanje mjera zaštite okoliša. Screening: ciljevi, metode i ideja provjere; primjeri pozitivne i negativne screening liste. Scoping: rezultati i metode. Predviđanje utjecaja i njihovo vrednovanje: koraci (opis nultog stanja, tehnike predviđanja, sastavnice okoliša i metode predviđanja, nesigurnosti). Opis zatečenog stanja, relevantni podaci o okolišu za pripremu PUO. Inventar emisija. Usporedba varijantnih rješenja. Utjecaj različitih vrsta, tokova i metoda zbrinjavanja otpada. Direktni, indirektni, kumulativni i interakcijski utjecaji na okoliš; karakteristike, tehnike procjene i ublažavanja. Software metode u POU; kriteriji primjene i parametrizacija modela. Koncept značajnosti u procesu PUO; tipovi referentnih vrijednosti. Smanjenje utjecaja: Tipovi mjera i hijerarhija ublažavanja. Kriteriji odabira mjera zaštite okoliša. Učestvovanje javnosti u postupku SUO. Prezentacija procjene utjecaja na okoliš (PUO) putem studije utjecaja na okoliš (SUO)

16. Metode učenja:

Planirane su slijedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo i promišljanje. Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, logičko-matematički i samostalni. Najznačajnije metode učenja na predmetu su: Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja uz učešće i diskusije studenata.

17. Objašnjenje o provjeri znanja:

U toku cijelog kursa, studenti su obavezni da redovno dolaze na predavanja i vježbe. Redovno će se voditi evidencija prisustva studenata. Na posebnom obrascu, predmetni nastavnik će kontinuirano pratiti prisutnost svakog studenta. U toku semestra student može maksimalno izostati sa tri predavanja i troje vježbe, pri čemu je dužan donijeti dokaz o opravdanosti nedolaska (ljekarsko uvjerenje, i slično). U slučaju više neopravdanih izostanaka, student gubi pravo na potpis predmetnog nastavnika.

- TESTOVI – Dva testa tokom semestra za usmeni dio ispita. Svaki test za usmeni dio ispita sastoji se od 5 teorijskih pitanja vezanih za obrađeno gradivo i nosi 20 bodova (min. za prolaz 11 bodova). Testovi se izvode u pravilu nakon svakih šest sedmica nastave, pri čemu će ih predmetni nastavnik najaviti studentima bar dvije sedmice uoči svakog testa.
- ZAVRŠNI DIO ISPITA – Studenti koji su sakupili obavezan broj bodova po svim kriterijumima (54 boda), imaju mogućnost da dodatno (usmeno ili pismeno) odgovaraju za veću zaključnu ocjenu. Maksimalan broj bodova koji se može postići na završnom ispitu je 40. Minimalan broj bodova koje je obavezno postići na završnom ispitu je 21. Završnom ispitu pristupaju svi studenti koji nisu zadovoljili na nekom od testova ili koji nisu zadovoljni ocjenom, a imaju urađene sve obaveze na predmetu (imaju potpis predmetnog nastavnika u indeksu). Student ne može upisati ocjenu ukoliko nema položene sve testove.
- SEMINARSKI RAD STUDENTA: student ima mogućnost da radi jedan seminarski rad. Uspješno pripremljen i odbranjen seminarski rad vrednuje se sa maksimalno 10 bodova (minimalno 6 bodova), koji se dodaju ukupnom broju bodova postignutom po drugim osnovama u formiranju konačne ocjene.

18. Težinski faktor provjere:

19. Obavezna literatura:

1. Izazovi okolišne dozvole (2010) Sarajevo: Federalno ministarstvo okoliša i turizma
2. Environmental Impact Assessment of Projects Guidance on the preparation of the Environmental Impact Assessment Report (Directive 2011/92/EU as amended by 2014/52/EU)
3. Environmental Impact Assessment of Projects Guidance on Screening (Directive 2011/92/EU as amended by 2014/52/EU)
4. Environmental Impact Assessment of Projects Guidance on Scoping (Directive 2011/92/EU as amended by 2014/52/EU)

20. Dopunska literatura:

Zakon o zaštiti okoliša
Zakon o zaštiti zraka

Zakon o zaštiti voda
Zakon o upravljanju otpadom
Zakon o zaštiti od buke

21. Internet web reference:

<https://www.fmoit.gov.ba/bs/zakoni/zakoni-na-razini-fbih>
<https://www.fmoit.gov.ba/bs/okolisne-dozvole/javne-rasprave-i-javni-uvidi>
https://environment.ec.europa.eu/law-and-governance/environmental-assessments/environmental-impact-assessment_en

22. U primjeni od akademske godine:

2026/2027

23. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

20.04.2026